

Мета цього словничка — задовольнити потреби мовленнєвої практики вчителів математики, інформатики в Україні та їхніх учнів.

Вибірка містить найбільш відмінні слова у перекладі.

Зверніть увагу, що переважна частина термінів, визначень та понять пишуться так само як і у російській – відмінною є вимова цих слів!

МАТЕМАТИКА (рос. – укр.)

Слагаемое — доданок	Распределительное свойство — розподільна властивість
Сумма — сума	Числитель — чисельник
Уменьшаемое — зменшуване	Знаменатель — знаменник
Вычитаемое — від’ємник	Признаки делимости — ознаки подільності
Разность — різниця	Составное число — складене число
Множитель — множник	Вещественное число — дійсне число
Произведение — добуток	Десятичная дробь — десятковий дріб
Делитель — ділене	Смешанная дробь — мішаний дріб
Делимое — дільник	НОД — НСД
Частное — частка	НОК — НСК
Сложение — додавання	Положительное (число) — додатне (число)
Вычитание — віднімання	Отрицательное (число) — від’ємне (число)
Умножение — множення	Сокращение — скорочення
Деление — ділення	Доказательство от противного — доведення від супротивного
Остаток — остача	Ейлер — Ойлер
Сочетательное свойство — сполучна властивість	Скобки — дужки
Переместительное свойство — переставна властивість	Произвольный — довільний

ПРИКЛАДИ вживання деяких слів:

Російською	Українською
Переместительное свойство умножения гласит, что от перестановки сомножителей местами произведение не меняется.	Переставна властивість множення стверджує, що від переставляння множників добуток не змінюється.
Используя распределительное свойство, раскроем скобки.	Використовуючи розподільну властивість, розкриємо дужки.
Натуральные числа состоят из простых, составных и единицы.	Натуральні числа складаються з простих, складених та одиниці.
Чтобы привести дробь к наименьшему общему знаменателю, необходимо: сократить дроби; найти наименьшее общее кратное (НОК) всех знаменателей; для каждой дроби вычисляется дополнительный множитель как частное от деления НОК на знаменатель дроби; числитель и знаменатель дроби умножают на соответствующий дополнительный множитель.	Щоб звести дріб до найменшого спільного знаменника, необхідно: скоротити дроби; знайти найменше спільне кратне (НСК) усіх знаменників; для кожного дроби обчислюємо додатковий множник як частку від ділення НСК на знаменник дроби; чисельник і знаменник дроби множимо на відповідний додатковий множник.
Признак делимости на 7 - если разность между числом, состоящим из трёх последних цифр данного числа, и числом, образованным из оставшихся цифр данного числа, делится на 7, то данное число делится на 7.	Ознака подільності на 7 — якщо різниця між числом, що складається з трьох останніх цифр цього числа, та числом, утвореним із цифр цього числа, що залишилися, ділиться на 7, то це число ділиться на 7.

АЛГЕБРА (рос. – укр.)

Возведение в степень — піднесення до степеня
 Основание степени — основа степеня
 Показатель степени — показник степеня
 Извлечение корня — добування кореня
 Тождественность — тотожність
 Многочлен — многочлен
 *примітка: *вживають також многогранник, многочлен, многокутник, але мовознавці радять їх уникати, натомість і сучасні словники дають варіанти: багатогранний, багатогранник, багатокутний, багатокутник, багаточлен то що.*
 Формулы сокращенного умножения — формули скороченого множення
 Выражение — вираз
 Разложение — розклад
 Переменная — змінна
 Область определения(задания) — область

визначення
 Область значений — область значення
 Чётное/нечётное (число, функция) — парне/непарне (число, функція)
 Производная — похідна
 Коллинеарность — колінеарність
 Предел последовательности — границя послідовності
 Формулы приведения — формули зведення
 Обратная (функции) - обернена
 Первообразная — первісна
 Сочетание (комбинаторика) — комбінація
 Вероятность — ймовірність
 Случайное событие — випадкова подія
 Достоверное событие — вірогідна подія
 Невозможное событие — неможлива подія
 Убывающая функция — спадна функція
 Возрастающая функция — зростаюча функція

ПРИКЛАДИ вживання деяких слів:

Російською	Українською
Формулы приведения позволяют нам переходить к работе с углами в пределах 90 градусов	Формули зведення дозволяють нам переходити до роботи з кутами в межах 90 градусів.
Достоверным событием в теории вероятностей называется событие, которое в результате опыта или наблюдения непременно должно произойти. Вероятность достоверного события равна единице	Вірогідною подією в теорії ймовірності називають подію, яка в результаті досліду або спостереження обов'язково має відбутися. Ймовірність вірогідної події дорівнює одиниці.
Нахождение первообразной является операцией, обратной дифференцированию — последнее по заданной функции находит её производную, а найдя первообразную, мы, наоборот, по заданной производной определили исходную функцию	Знаходження первісної є операцією, оберненою до диференціювання — остання для заданої функції знаходить її похідну, а, знайшовши первісну, ми, навпаки, для заданої похідної визначили початкову функцію.
Разложим основание степени на простые множители	Розкладемо основу степеня на прості множники
При помощи формул сокращенного умножения преобразуем подкоренное выражение в квадрат суммы, чтобы извлечь квадратный корень	За допомогою формул скороченого множення перетворимо підкореневий вираз у квадрат суми, щоб добути квадратний корінь.
При отрицательных значениях аргумента — функция убывает	За від'ємних значень аргументу — функція спадна.
Докажем тождественную равенность многочлена и полученного выражения	Доведемо тотожну рівність многочлена та отриманого виразу.

ГЕОМЕТРИЯ (рос. – укр.)

Смежные углы — суміжні кути
 Луч — промінь
 Отрезок — відрізок
 Окружность — коло
 Круг — круг
 Касательная — дотична
 Многоугольник — многокутник (і багатокутник)
 Минута (градусная мера) — мінута
 Секущие (прямые) — січні (прямі)
 Скрещивающиеся (прямые) — мимобіжні (прямі)
 Тело вращения — тіло обертання
 Шар — куля
 Сечение — переріз
 Многогранник — многогранник, багатогранник(?)
 ЧТД — QED, ЩТД (що і треба було довести)
 Соответственные углы — відповідні кути
 Проекция — проєкція
 Наклонная — похила

ПРИКЛАДИ вживання деяких слів:

Російською	Українською
Пересекающиеся прямые образуют две пары вертикальных и четыре пары смежных углов	Прямі, що перетинаються, утворюють дві пари вертикальних та чотири пари суміжних кутів.
Величина угла, образованного секущими, пересекающимися вне круга, равна половине разности величин дуг, заключённых между сторонами угла	Величина кута, утвореного січними, що перетинаються поза кругом, дорівнює половині різниці величин дуг, що знаходяться між сторонами кута.
Прямая, лежащая в плоскости, перпендикулярна наклонной тогда и только тогда, когда она перпендикулярна проекции этой наклонной на данную плоскость	Пряма, що лежить на площині, перпендикулярна похилій тоді і тільки тоді, коли вона перпендикулярна проєкції цієї похилої на задану площину.
Прямые, соединяющие какую-нибудь точку с вершинами многоугольника, имеющего нечётное число сторон, образуют на противоположных его сторонах такие отрезки, что произведение отрезков, не имеющих общих концов, равно произведению остальных отрезков	Прямі, що з'єднують будь-яку точку з вершинами багатокутника, який має непарне число сторін, утворюють на протилежних його сторонах такі відрізки, що добуток відрізків, які не мають спільних кінців, дорівнює добутку інших відрізків.

ІНФОРМАТИКА (рос. – укр.)

Сообщение — повідомлення	область/галузь
Хранение — зберігання	Ветвление — розгалуження
Обработка — опрацювання	Ложные — хибні
Передача — передавання	Ячейка — комірка
Преобразование — перетворення	Сотовая связь — стільниковий зв'язок
Устройство — пристрій	Печать — друк
Данные — дані	Указатель — покажчик
Условие — умова	Черчение — креслення
Папка — каталог, тека, директорія	Чертеж — креслення
Современные — сучасні	Обработчик событий — обробник подій
Исполнение — виконання	Свойства — властивості
Цвет — колір	Переменные — змінні
Редактирование — редагування	Строковый тип данных — рядковий тип даних
Закрашивать — зафарбовувати	Настройки — налаштування
Среда — середовище	Програмное обеспечение — програмне забезпечення
Вставка — вставляння	Интеллектуальная собственность — інтелектуальна власність
Сохранение — збереження	Протокол передачи данных — протокол передавання даних
Исполнитель — виконавець	Вредные — шкідливі
Событие — подія	Сетевой червь — комп'ютерний хробак
Расширение файла — розширення імені	Расчётная модель — розрахункова модель
Объём носителей данных - ємність носіїв даних	Исследование — дослідження
Проигрыватель — програвач	Цветовая модель — колірна модель
Обрезка — обтинання	Многослойные изображение — багат шарові зображення
Междустрочный интервал — міжрядковий інтервал	Слой — шар
Предварительный просмотр — попередній перегляд	Облачные технологии — хмарні технології
Сеть — мережа	Наследование (ООП) — успадкування
Пользователь — користувач	Язык гипертекстовой разметки — мова розмітки гіпертексту (HTML)
(Гипер)ссылка — (гіпер)посилання або покликання	
Почтовый ящик — поштова скринька	
Список рассылки — список розсилання	
Переписка — листування	
Предметная область — предметна	

Упорядкував: Олександр Линець,
вчитель математики,
учасник програми «Навчай для України»